

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtuvalt aktsiaselts OÜ KJR (registrikood 12316599, aadress Sõpruse pst 151a, Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju maakond) vee erikasutuse keskkonnaloa taotlusest, võttes aluseks haldusmenetluse seaduse § 40, § 46, veeseaduse § 2 lg 2, § 187 § p 8, 10, 11 ja 17, § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 2 p 18 ja lg 4, § 6¹ lg 3 ja 5, § 9 lg 1, § 11 lg 2, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹, ja § 12 lg 1¹ p 1 otsustan:

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine OÜ KJR (registrikood 12316599, aadress Sõpruse pst 151a, Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju maakond) vee erikasutuse keskkonnaloa nr KL-520675 taotluse menetluse raames. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud, oluline on järgida töökorralduslike nõudeid.

1.2. Anda OÜ-le KJR vee erikasutuse keskkonnaluba nr KL-520675 Kordoni tee 40 (Kaberneeme küla, Jõelähtme vald, Harju maakond, kü 24505:001:1014) piirneval merealal süvendamiseks mahus 150 m³ ja liivase süvenduspinnase paigutamiseks pagurannale (kaadamiseks) mahus 150 m³ ja tahkete ainete paigutamiseks mahus 150 m³. Tööd on vajalikud rannakindlustuse rajamiseks. Rannakindlustuse rajamisega muutub rannajoon. Keskkonnaluba antakse kehtivusega 01.04.2024-01.04.2029.

1.3. Määrata vee erikasutuse keskkonnaloale nr KL-520675 töökorralduslikud nõuded ja tingimused vee erikasutuse mõju vähendamiseks (loa tabel V16):

1.3.1. Pagurannale on lubatud paigutada vaid liivane pinnas. Savised pinnased tuleb eemaldada ja tõsta rannakindlustise taha (kinnistule). Saviseid pinnaseid on lubatud kasutada kinnistu territooriumi töödel või anda üle vastavat luba omavale ettevõttele.

1.3.2. Vee erikasutustöid ei ole lubatud teostada kalade kudeperioodil ja lindude põhilisel pesitsusperioodil 01.04 kuni 30.06.

1.3.3. Vee erikasutustöid ei ole lubatud teostada tugeva tuulega (3 h keskmine üle 10 m/s).

1.3.4. Veesiseseid tööd tuleb võimalusel teostada madala veetasemega ajal (juuli, august, september).

1.3.5. Tööd peab katkestama valingvihmade korral.

1.3.6. Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnasega veereostust. Tööde käigus tuleb järgida head ehitustava ning jälgida töötavate mehhanismide tehnilist korrasolekut.

1.3.7. Naftasaaduste või muude mürgiste ainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks.

1.3.8. Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloo taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses. Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja veeseaduse § 194 lg 2 p 4 õigus tunnistada keskkonnaluba kehtetuks.

1.3.9. Loas määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

1.4. Määrata vee erikasutuse keskkonnaloale nr KL-520675 nõuded teabe esitamiseks (loa tabel V17).

1.5. Korraldus jõustub selle teatavakstegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloo taotluse läbivaatamine

OÜ KJR (registrikood 12316599, aadress Sõpruse pst 151a, Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas 22.11.2023 vee erikasutuse keskkonnaloo (edaspidi *keskkonnaluba*) taotluse. Nõuetekohane[1] taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 22.11.2023 menetluse nr [M-126500](#) all taotlusena [T-KL/1021596](#) (edaspidi *taotlus*). Keskkonnaamet pidas esitatud infot piisavaks keskkonnaloo menetluse algatamiseks. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 35 lg 1 p 1 järgi algab haldusmenetlus taotluse esitamisega haldusorganile.

Keskkonnaluba taotletakse Kordoni tee 40 (Kaberneeme küla, Jõelähtme vald, Harju maakond, kü 24505:001:1014) piirneval merealal süvendamiseks ja süvenduspinnase paigutamiseks mahus 150 m³ ja tahkete ainete paigutamiseks mahus 150 m³. Tööd on vajalikud rannakindlustuse rajamiseks. Rannakindlustuse rajamisega muutub rannajoon - täidetakse erosiooni tõttu ära kantud rannaosa, ranna kindlustamisel kujundatakse ühtlane rannajoon. Keskkonnaluba taotletakse viieks aastaks kehtivusega 01.04.2024-01.04.2029.

2.2. Keskkonnaloo taotluse menetluse algatamisest teavitamine

Loa andja teavitas 29.11.2023 taotlejat taotluse menetlusse võtmisest (registreeritud 29.11.2023 nr DM-126500-2) ning küsis Jõelähtme Vallavalitsuselt arvamust taotluse kohta (keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 43 lg 1) (registreeritud 29.11.2023 nr DM-126500-3). Jõelähtme Vallavalitsus palus pikendada lähtuvalt volikogu kogunemise aegadest arvamuse esitamise tähtaega kuni 19.01.2024 (registreeritud 18.12.2023 nr DM-126500-6). Keskkonnaamet pikendas arvamuse avaldamise tähtaega vastavalt taotlusele (registreeritud 18.12.2023 nr DM-126500-7). Jõelähtme Vallavalitsusel puudusid vastuväited taotlusele (registreeritud 23.01.2024 nr DM-126500-8).

Loa andja teavitas 18.12.2023 avalikkust keskkonnaloa menetluse algatamisest väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet ei pea teate avaldamist kohalikus või maakondlikus ajalehes vajalikuks (KeÜS § 47 lg 2 kohaselt võib teate jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi). Tegevus toimub vastavalt 12.10.2023 Jõelähtme Vallavolikogu otsusega nr 151 kehtestatud detailplaneeringule „Kaberneeme küla Kordoni tee 40 maaüksuse detailplaneering“ (edaspidi *Kordoni tee 40 DP*)[2]. Lisaks on tegevus väiksemahuline. Kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub eeldatavalt piisav avalik huvi.

Loa andja teavitas 29.11.2023 puudutatud isikuid taotluse esitamisest kirjaga DM-126500-2 (KeÜS § 46 lg 1 p 1). Puudutatud isikud ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitanud.

2.3. Otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste ärakuulamine

Loa andja teavitas **XX.01.2024** keskkonnaloa nr KL-520675 andmise otsuse eelnõu ning eelhinnangu ja sellega seonduva keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamata jätmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja puudutatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (haldusmenetluseseadus (edaspidi *HMS*) § 40 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi (edaspidi *KeHJS*) § 11 lg 2²). ***Eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud/esitati.***

[1] veeseaduse (edaspidi *VeeS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § § 42 lg 1 ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded“.

[2] Kaberneeme küla Kordoni tee 40 maaüksuse detailplaneering. Kättesaadav: <https://service.eomap.ee/joelahtmevald/#/planeeringud/id/15934> (12.01.2024).

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

3.1.1. Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (KeHJS § 3 lg 1 p 1 ja p 2).

3.1.2. Planeeritav tegevus ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus KeHJS mõistes (KeHJS § 11 lg 3, § 6 lg 1), seega keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamine ei ole kohustuslik ja *KMH*-d ei algatata *KMH* vajadust põhjendamata. KeHJS § 11 lg 4 kohaselt tuleb KeHJS § 6 lg 2 nimetatud tegevuste korral kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6¹ kohase eelhindamise tulemused.

3.1.3. Keskkonnaamet peab andma eelhinnangu ja kaaluma *KMH* vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³)

kuna planeeritakse rannakindlustuse rajamist, muudetakse merepõhja maaks (KeHJS § 6 lg 2 p 18, § 6¹ lg 3, § 11 lg 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*) § 1 lg 1, § 11 p 2 ja 2¹).

3.1.4. Keskkonnaamet on andnud eelhinnangu (LISA EELHINNANG), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevus ei mõjuta oluliselt kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega;
- kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.

3.2. Kaalutlused keskkonnavalua andmisel

3.2.1. VeeS § 2 lg 2 ja KeÜS § 41 lg 1 p 1 koostoimes on vee erikasutuse aluseks vee erikasutuse keskkonnavalua. Vastavalt VeeS §187 punktile 8, 10, 11 ja 17 on keskkonnavalua kohustuslik, kui süvendatakse veekogu või paigutatakse veekogu põhja süvenduspinnast mahuga alates 100 kuupmeetrist (p 8), kui toimub tahkete ainete paigutamine mahuga alates 100 kuupmeetrist (p 10), kui toimub kaadamine mahuga alates 100 kuupmeetrist (p 11) ja kui muudetakse pinnaveekogumiga hõlmatud veekogu, pinnaveekogumiga hõlmamata loodusliku järve või üle ühe hektari suuruse veepeegli pindalaga tehisjärve kaldajoont (p 17).

Keskkonnavalua p 1.2. kohaselt antakse keskkonnavalua Kordoni tee 40 (Kaberneeme küla, Jõelähtme vald, Harju maakond, kü 24505:001:1014) piirneval merealal süvendamiseks mahus 150 m³ ja liivase süvenduspinnase paigutamiseks pagurannale (kaadamiseks) mahus 150 m³ ja tahkete ainete paigutamiseks mahus 150 m³. Tööd on vajalikud rannakindlustuse rajamiseks. Rannakindlustuse rajamisega muutub rannajoon (vt täpsem tegevuse kirjeldus eelhinnangu p 1.1.1).

3.2.2. VeeS § 189 lg 1 kohaselt on vee erikasutuse keskkonnavalua tähtajatu, va kui tegevus on ühekordne (VeeS § 189 lg 1 p 2). Keskkonnavalua taotletakse konkreetseks ühekordseks tegevuseks, keskkonnavalua taotletakse kehtivusega viis aastat kehtivusega 01.04.2024-01.04.2029. Keskkonnavalua antakse lähtuvalt taotlusest kehtivusega 5 aastat (01.04.2024-01.04.2029).

3.2.3. Liivased pinnased paigutatakse (kaadatakse) pagurannale. Pagurand on merepõhja rannajoonelähedane osa, mis jääb ajuti paguvete (keskmisest mereveetasemest madalamate veetasemete) ajal kuivaks. Liivased pinnased liituvad setteveooluga, mille resultantsuund on Kaberneeme sadama suunas (põhjast lõunasse). Tegevus on kooskõlas HELCOM süvendamise ja kaadamise juhendi[1] p-ga 7.2.3: sette paigutamine rannalähedasse vette, et kompenseerida

liiva ärakannet. Savised pinnased eemaldatakse ja tõstetakse rannakindlustise taha (kinnistule).

Kordoni tee 40 kinnistu kuulub keskkonnaloa taotlejale. Eesti mereala sisemeri on avalik veekogu ja kuulub riigile (VeeS § 23). Avaliku veekoguga piirneva kaldakinnisasja omanikul on õigus koormata avalikku veekogu üle kinnisasja piiri ulatuva ning veekogu põhjale toetuva kaldaga püsivalt ühendatud ehitisega seaduses sätestatud tingimustel ja korras (VeeS § 214 lg 2).

Kinnisomand ulatub avaliku veekogu kaldajooneni ja kaldajoon on veekogu tavaline veepiir (asjaõigusseadus § 133 lg 1). Rannakindlustuse rajamisel muutub rannajoon. Katastripidaja teeb piiriandmete paranduse, kui Eesti topograafia andmekogus (ETAK) on andmed uuendatud[2].

Seega on õiguslik alus tööde elluviimiseks, kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 2 ja p 4).

3.2.4. Looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 38 lg 3 kohaselt on ehituskeeluvööndis uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga (edaspidi *DP*) või kehtestatud üldplaneeringuga (edaspidi *ÜP*) kavandatud rannakindlustusrajatistele (LKS § 38 lg 5 p 3). KeÜS § 55 sätestab, et kui keskkonnaloaga lubatavaks tegevuseks või sellise ehitise püstitamiseks, mille jaoks ehitusluba ei anta enne keskkonnaloa andmist, on vaja kehtestada *DP*, ei anta keskkonnaluba enne sellise *DP* kehtestamist.

12.10.2023 kehtestas Jõelähtme Vallavolikogu Kordoni tee 40 *DP*. Kordoni tee 40 *DP* koostamise eesmärgiks oli määrata ehitusõigus, hoonestustingimuste määramine üksikelamu ja abihoone ning ranna kindlustusrajatise kavandamiseks, hoonestustingimuste täpsustamine, juurdepääsu ja tehnovarustuse lahendamine ning keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks. Keskkonnaamet on andnud oma arvamuse detailplaneeringuga kavandatud ranna kindlustusrajatisele[3]. Keskkonnaameti hinnangul on detailplaneeringuga kavandatud rannakindlustuse rajatise rajamine kooskõlas LKS peatükiga 6.

Pinnast loetakse jäämeteks, kui see on seisnud ladestuskohas kolm aastat. Samuti, kui süvenduspinnase kasutamise aeg ja koht ei ole kindel ja garanteeritud loetakse ladustatud süvenduspinnas jäämeteks (jäätmeseadus (edaspidi *JääTS*) § 35² lg 1 p 4). Süvenduspinnase püsivalt paigaldamist maapinnale mäena või vallina käsitletakse insenerehitisena (*JääTS* § 35² lg 2²). Vastavalt Keskkonnaministri 21.04.2004 määruse 4 nr 21 lisale 1 on süvendatava materjali jäätmekood 17 05 06. Seda on lubatud taaskasutada teedehituses (R5m), maa-alade planeerimisel, täitmisel, taastamisel ja korrastamisel (R3m, R5t, R10)). Taotluse kohaselt ei paigutata pinnast hunnikutesse. Liivane pinnas paigutatakse kasulikult pagurannale, savi planeeritakse kinnistul või teisaldatakse.

Seega, kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 4).

3.2.5. Süvendamisega võib kaasneda mõningane heljumi teke ja toitainete/ohtlike ainete vabanemine setetest, st muutub vee kvaliteet. 07.10.2022 kinnitati keskkonnaministri käskkirjaga nr 357 veemajanduskavad ja meetmeprogramm lisadega^[4]. 2022-2027 veemajanduskavade eesmärgiks on mh pinna - ja põhjavee vähemalt hea seisundi saavutamine. Veemajanduskavade meetmeprogrammi (edaspidi *VMK*) kohaselt on oluline uutest ja olemasolevatest koormusallikatest tuleneva veekogumi ohustatuse vältimine, et saavutada merekeskkonna hea seisund (veeseadus § 31 lg 1 p 6). Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2021-2027 kohaselt on 2027. aastaks seatud veekogumi seisundi eesmärgiks hea^[5].

Taotluse kohaselt süvendatakse varasemalt puutumata liivast pinnast, mis võib sisaldada mõnel määral ka savi. Eelhinnangu p 1.1.5. kohaselt süvendatav pinnas reostunud ei ole. Täpsemad pinnase analüüsid ei ole vajalikud HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhendi^[6] p 6.3. a, b ja c kohaselt: varasemalt puutumata pinnas, koosneb peaaegu eranditult liivast, kruusast või kivist, märkimisväärsete saasteallikate puudumine ja süvendatud kogused alla 10 000 tonni aastas.

Eelhinnangu p 1.3.1. kohaselt sellises mahus põhjasetete häirimisel tekkiv toitainete lahustumine veesambasse ei põhjusta täiendavat pelaagilist primaarproduktiooni määral, mis võiks mõjutada veekogumi seisundit. Üldisi veekaitse eesmarke silmas pidades (VeeS § 31 lg 1 p 6) ning hajuheite minimeerimiseks (VeeS § 119 p 6) on võimalik rakendada vastavaid töökorralduslikke nõudeid: tuleb järgida ilmastikutingimusi (vt p. 3.3.1. 3.3.2.), ei ole lubatud savise pinnase kaadamine (vt p., 3.3.3). Kasutades töödeks töökorras tehnikat (vt p 3.3.4.) on minimeeritud reostuse risk.

Teostades töid vastavalt keskkonnaloas toodud nõuetele ja tingimustele (vt p 3.3.), jäävad süvendamise ja süvenduspinnase paigutamise kaasnivad võimalikud muutused veekeskkonnas loodusliku muutlikkuse piiridesse, muutused on ajutised ning mõju Hara ja Kolga lahe rannikuveekogumile (EE_3) on lokaalne ja tegevuse tulemusena ei halvene seisund veepoliitika raamdirektiivi mõttes.

Keskkonnaloa andmisest keeldumiseks puuduvad VeeS § 192 lg 3 p 8, 9 ja 10 toodud alused.

3.2.6. Süvendustöödega kaasneb vahetu elupaikade kadu, lisaks kaasneb töödega müra ja heljumi levik, mis võib häirida elustikku.

Süvendustööde alal ja ka kaadamisalal puuduvad kaitstavad elupaigatüübid, alal ei ole registreeritud kaitsealuste liikide elupaiku. Siiski peab tööde planeerimisel arvestama elustikuga (vt p 3.3.1.).

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 2).

3.2.7. Ranna kaitse eesmärk on rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (LKS § 37 lg 1 p 1 koosmõjus LKS § 34).

Kavandatavast rannakindlustusest põhjas ja lõunas on juba olemasolevad rannakindlustused. Rannaprotsesside eksperthinnangu[7] kohaselt rannaastangut moodustavad looduslikud pinnased tugevaid tormi ründeid ei talu, kinnistu piires on rannajoon nihkunud järjepidevalt maismaa suunas. Planeeritav rannakindlustus setete liikumise mõttes oluliselt naabruses olevate kinnistute olukorda ei halvenda. Lisaks sobitub Kordoni teele 40 planeeritav lahendus keskkonda, kuna kasutatakse sarnast lahendust kui naaberkinnistutel. Liivade paigutamine pagurannale vähendab mõningal määral setete defitsiiti lõuna pool.

Sellest lähtuvalt välistatakse võimalik negatiivne mõju seoses süvenduspinnase kaadamisega merre (VeeS § 192 lg 3 p 9 ja p 10). Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 4).

3.2.8. Keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui tegevus seab ohtu veekaitse eesmärkide saavutamise (VeeS § 192 lg 3 p 8). Keskkonnaloaga seatakse töökorralduslikud meetmed (vt ptk 3.3.), mille järgimisel ei seata vee erikasutustöid teostades ohtu veekaitse eesmärkide saavutamist. Arvestades kavandatud tööde mahtu, aega ja rakendatavaid meetmeid, puudub kavandataval tegevusel mõju vee elustikule, merepõhja elupaikadele ja inimestele. Tekkiv häiring jääb loodusliku varieeruvuse piiridesse. Puuduvad alused keskkonnaloa andmisest keeldumiseks (VeeS § 192 lg 3 p 8, KeÜS § 52).

3.3. Keskkonnaloale nõuete seadmine

Kuigi keskkonnaloa andmine ning selles nõuete ja tingimuste seadmine on Keskkonnaameti kaalutusotsus, peab Keskkonnaamet kaalutusotsuse tegemisel lähtuma HMS § 4 lg 2 sätestatust, mille kohaselt kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituse piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve.

Arvestades VeeS § 193 lg 1 p 6, 8, 9 ja 12 ja KeÜS § 53 lg 1 p 6, seatakse keskkonnaloale töökorralduslikud nõuded ja tingimused.

3.3.1. Süvendustööde käigus tekib paratamatult heljumit. Süvenduse käigus satub pidevalt merre 4-10% süvendatavast pinnase kogusest. Heljumi pilv levib süvenduskohast edasi ca 200-300 m, sealt edasi langeb selle kontsentratsioon oluliselt. Heljum võib kahjustada kalade larvide ja noorjärgudel hingamist[8], samuti võivad settuda täis kudealad.

Seniste uuringute kohaselt esinevad kõrgemad heljumi kontsentratsioonid valdavalt suuremate tuulesündmuste korral, heljumi kontsentratsioonid tõusevad märgatavalt, kui tuule kiirus on 10 m/s või rohkem[9]. **Ettevaatusprintsipiist lähtudes, ei ole vee erikasutustöid lubatud teostada kalade kudeperioodil 01.04 kuni 30.06. Heljumi leviku minimeerimiseks ei ole vee erikasutustöid lubatud teostada tugeva tuulega (3 h keskmine üle 10 m/s).**

Nimetatud meetmeid rakendades jääb heljumi levik lokaalseks. Lisaks, tööde teostamine nõrgemate tuultega võimaldab tööde teostamist parema kvaliteediga ning väheneb ka võimalike

avariide oht. Seeläbi aitab tööde ajastamisel tuule kiiruse järgimise piirang kaasa kvaliteetse süvendustöö saavutamisele kui ka mõjutatava ala vähendamisele. Meetmeid rakendades ei oma tegevus olulist mõju kalastikule või merepõhja elupaikadele. Järelikult on rakendatav meede optimaalne.

3.3.2. Tööde ala kuulub Hara ja Kolga lahe rannikuveekogumisse (EE_3). 2019 aasta andmetel on Hara ja Kolga lahe rannikuveekogumi seisund halb. Vee erikasutustööde käigus satub vette mõningal määral ka põhjasetetesse kogunenud toitaineid või saasteaineid, mis võivad suurendada selle rannikumere piirkonna troofsustaset, võivad soodustada isegi eutrofeerumist ja/või reostust. Siiski moodustab suurem enamus süvendatavast pinnasest liiva, pinnas ei ole reostunud. Üldisi veekaitse eesmärke silmas pidades (VeeS § 31 lg 1 p 6) ning hajuheite minimeerimiseks (VeeS § 119 p 6) **tuleb töid võimalusel teostada madala veetasemega ajal (tavaliselt suve teine pool, varasügis)**, kui setetest eralduvate toitainete mõju väiksem ning põhjaelustiku aktiivne kasvuperiood hakkab lõppema[10]. Sel viisil viiakse võimalik toitainete jõudmine vette miinimumini. **Minimeerimaks toitainete vette jõudmist tuleb tööd katkestada valingvihmade korral. Lisaks on tööde tegemine on keelatud tugeva tuulega ajal (tuulekiirus üle 10 m/s 3 h jooksul). Sel viisil minimeeritakse setete resuspensiooni.** Sel viisil on tõenäoline olulise mõju puudumine vee keskkonna seisundile. Tekkiv häiring jääb loodusliku varieeruvuse piiridesse. Kasutatavad meetmed on sobivad ja vajalikud veekogumi veekaitse eesmärkide saavutamiseks. Alternatiivsed meetmed (poomid ja kardnin heljumi leviku piiramiseks vm) kasutamine tugeva tuule ja lainetusega ei pruugi olla piisavalt efektiivne. Lisaks suureneb tugeva lainetusega õnnetuste juhtumise tõenäosus. Arvestades, et tööd iseloomu ongi töid tehniliselt mõistlik ajastada madalveeperioodile. Lisaks, ajastades tööd tuulevaikse ilmaga ajale minimeeritakse ka õnnetuste juhtumise riski.

3.3.3. Pagurannale on lubatud paigutada vaid liivane pinnas. Liivane pinnas liitub piirkonna loomuliku settevooga ning vähendab mõningal määral setete defitsiiti lõuna pool. Savise pinnase kaadamisega kaasneb suurem heljumi teke, samuti savi kandumine lõunapoole võib negatiivselt mõjutada lõunasse jääva rannaalade rekreatiivset väärtust. Seega, **savised pinnased tuleb eemaldada ja tõsta rannakindlustise taha (kinnistule). Saviseid pinnaseid on lubatud kasutada kinnistu territooriumi töödel või anda üle vastavat luba omavale ettevõttele.**

3.3.4. **Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnasega veereostust[11] ega tekitada keskkonnakahju[12]. Tööde käigus tuleb järgida head ehitustava ning jälgida töötavate mehhanismide tehnilist korrasolekut. Naftasaaduste, mürgiste ainete või heitveega saasteainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks.** Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva keskkonna kahjustamine. Rakendades töökorralduslikke meetmeid jäävad vee erikasutusega kaasnevad võimalikud muutused loodusliku muutlikkuse piiridesse ning mõju rannikuveekogumile on lokaalne ja tegevuse tulemusena ei halvene seisund veepoliitika raamdirektiivi mõttes. Kasutatav meede on sobiv, vajalik ja mõõdukas. Õnnetustega kaasnev keskkonnareostus võib olla pöördumatu ning selle likvideerimisega kaasnevad kulud märkimisväärsed.

3.3.5. Keskkonnaamet lähtus loa andmisel ja meetmete seadmisel taotlusest. Keskkonnaloaga seatud meetmeid järgides on võimalik teostada vee erikasutustöid ilma keskkonnale olulist mõju avaldamata. **Seega, tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses. Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4 õigus tunnistada keskkonnaluba kehtetuks. Loas määramata juhtudel tuleb lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.**

3.4. Aruandluse esitamine

Keskkonnaloa omaja on kohustatud vastavalt VeeS § 195 lg 1 esitama üks kord aastas keskkonnaloa andjale aruande VeeS § 187 p 1–6, 9, 11, 15 ja 18 nimetatud tegevuse kohta, st veekasutuse aruande. Keskkonnaloa omaja esitab aruande, kui VeeS § 187 punktides 8 ja 10 nimetatud tegevus toimub meres. **Seega veekasutuse aruanne tuleb esitada meres süvendamisel, tahkete ainete paigutamisel ja kaadamisel.** Veekasutuse aruanne tuleb esitada vastavalt VeeS § 195 lg 2 ja lg 3 ning vastavalt keskkonnaministri 16.01.2020 vastu võetud määrusele nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“. Veekasutuse aruanne esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad taotlejal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Taotleja peab järgima VeeS ja selle alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „[Keskkonnakaitseloa omaja meelespea](#)“.

[1] HELCOM süvendamise ja kaadamise juhend. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2016/11/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf> (12.01.2024).

[2] Maakatastriseaduse, asjaõigusseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu seletuskiri. K ä t t e s a a d a v <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/2dda0c63-3e0e-412f-8936-769b4b0e23d2> (12.01.2024).

[3] Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.07.2022 kirja nr 6-2/22/11065-3 all; 08.09.2022 kirja nr 6-2/22/11065-5 all; 30.03.2023 kirja nr 6-2/22/11065-7 all.

[4] VMK materjalid kättesaadavad: <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027#meetmeprogrammi-doku> (12.01.2024)

[5] Veemajanduskavade info on kättesaadav <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027> (12.01.2024).

[6] HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhend. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2016/11/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf> (12.01.2024).

[7] Lainemudel OÜ, 2023. „Kordoni tee 40, Kaberneeme rannaprotsesside analüüs“. Keskkonnaloa taotluse lisa 3.

[8] OÜ EstKONSULT, 2020. Kelnase sadama vee erikasutusloa KMH Töö nr E1401.

[9] Paldiski Lõunasadama süvendustööde aegse heljumi seire aruanne 2020 (<https://www.ts.ee/wp-content/uploads/2020/05/Paldiski-L%C3%B5unasadama-s%C3%BCvendust%C3%B6%C3%B6de-heljumi-seire-aruanne-2020.pdf>) (15.02.2024)

[10] Ympäristöministeriö 2015. Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohje. Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2015. Ympäristöministeriö. Kättesaadav: <http://hdl.handle.net/10138/154833> (15.02.2024).

[11] Veeseadus § 71 lg 3: Merereostus on inimtegevuse tagajärjel ainete, energia, radioaktiivse kiirguse, elektri- ja magnetvälja, müra, infra- ja ultraheli otsene või kaudne õhku või merekeskkonda juhtimine või sattumine sellisel määral, et sellel on või võib olla kahjulik mõju, näiteks oht inimese tervisele ja varale, kahju elustikule, merendustegevusele ja merendusteenuste kasutamisele, mereökosüsteemide või nendest otseselt sõltuvate vee- ja maismaaökosüsteemide kvaliteedile, sealhulgas elustiku mitmekesisuse vähenemine, hüvede vähenemine ja vee kvaliteedi halvenemine, mistõttu on häiritud merekeskkonna õiguspärane kestlik kasutamine.

[12] Veeseadus § 145. Keskkonnakahju tuvastamine ja algne olukord

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Toomas Padjus
peaspetsialist juhtivspetsialisti ülesannetes
veeosakond